

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Hai ngày 14/03/2022

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 823

“CÁI KHỔ CỦA CHẾT CÒN THỐNG KHỔ HƠN BỆNH KHỔ NHIỀU!”

Nhà Phật nói: Cái khổ của chết là “*tứ đại phân ly*”, cũng giống như tứ chi của chúng ta bị buộc bởi bốn con ngựa phi ra bốn hướng, giống như “*tứ mã phanh thây*”. Cái khổ đó vô cùng đau đớn, bên cạnh đó còn cái khổ của “*sinh ly tử biệt*” khiến cho chúng ta rất khó giữ được chánh niệm. Kiếp người chung cuộc đều phải đến giai đoạn đó, nhưng rất ít người phản tỉnh, chú ý đến ngày chung cuộc nên cái khổ sẽ càng chất chồng hơn.

Trong Kinh Phật luôn nhắc nhở: “*Thế gian là vô thường, cõi nước là không an*”. Lớn như quả địa cầu cũng phải Sinh – Hoại – Trụ - Diệt, nhỏ như cát bụi cũng phải nằm trong sự luân chuyển của vô thường, không có sự vật nào có thể tránh được quy luật tự nhiên này. Ngày ngày ta tiếp cận, ta nhìn thấy nhưng ta lại không chú ý, không để tâm đến nó mà chỉ để tâm mong cầu danh “*vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tự tư tự lợi*”, “*tham sân si mạn*”.

Trong “*Kinh Kim Cang*”, Thích Ca Mâu Ni Phật nhắc nhở chúng ta: “*Nhất thiết hữu vi pháp như mộng huyễn bào ảnh*”. Tất cả pháp hữu vi, tất cả những sự vật, hiện tượng có hình tướng đều không thật, đều như bọt nước, sấm chớp, chỉ lóe sáng rồi biến mất, không có gì là thật. Cô Tịnh Du nói: “*Tiền ở trong ngân hàng chỉ là con số, còn tiền trong tay chỉ là mớ giấy vụn*”. Chúng ta suy ngẫm kỹ thì thấy có đạo lý!

Hòa Thượng nói: “*Nhà Phật thường nói: “Tứ đại giai không”. Dùng lời hiện đại mà nói thì “tứ đại” chính là vật chất “đất, nước, gió, lửa”. Vào thời hiện đại, tật bệnh tăng lên rất rất nhiều lần so với thời trước. Ngày trước không có những bệnh khổ kỳ kỳ, quái quái. Nguyên nhân của bệnh khổ là do bốn đại không điều hòa*”.

Về vật chất, “*Kinh Kim Cang*” nói: “*Tất cả pháp hữu vi như mộng huyễn bào ảnh*”. Cái gì có hình tướng đều là hư vọng. Vậy mà không có ai không chấp vào cái hư vọng này! Chúng ta đều chấp mắc, dính chặt vào hư vọng nên khổ lại chồng thêm khổ. Gần như tất cả những gì chúng ta tiếp cận đều đã ô nhiễm nặng. Không khí thì độc hại, nguồn nước thì ô nhiễm hơn ngưỡng cho phép mấy trăm lần. Chúng ta uống nước ô nhiễm, “*ăn đấng uống độc*” cho nên thân tứ đại không thể điều hòa. Bên cạnh ô nhiễm vật chất thì ô nhiễm tinh thần còn nghiêm trọng hơn ô nhiễm vật chất. Đây là lý do chúng ta có rất nhiều bệnh kỳ kỳ, quái quái.

Trong giai đoạn dịch bệnh hiện nay, chúng ta nghe những bài học này thì càng có cảm nhận sâu sắc hơn. Bài trước Hòa Thượng nói: **“Vi-rút không độc như vậy nhưng khi vào cơ thể người thì bị nhiễm độc tố của con người nên nó mới biến đổi độc như vậy!”**. Tất cả bệnh sau khi hết bệnh nhưng vẫn để lại di chứng. Sau khi bị bệnh Covid thì con người cũng có hậu chứng. Hôm qua tôi dạy học lớp tiếng Hán, các Sư cô nói tuần trước họ phải nghỉ học, không tham gia học được vì bị bệnh Covid, các Sư cô đang phải uống thuốc chữa hậu Covid. Ruột thừa không phải là một bộ phận thừa trên cơ thể, không phải là tạo hóa làm thừa ra mà ruột thừa có khả năng cảnh báo kháng độc. Khi ruột thừa bị cắt đi thì cơ thể mất đi một cơ quan cảnh vệ. Đó cũng chính là hậu di chứng.

Hòa Thượng nói: **“Tứ đại chính là chỉ tế bào. Thân thể của chúng ta là do tế bào tổ hợp mà thành, tứ đại không điều hòa thì chúng ta có bệnh khổ. Thân có bệnh khổ, tâm có bệnh khổ, thân tâm giao hòa vậy thì bệnh nghiêm trọng rồi! Tế bào có bốn đặc tính, trong đó đặc tính thứ nhất là vật chất, ở trong tế bào rất dễ dàng nhìn ra nó là vật chất. Phật pháp gọi là “đại địa”. “Địa” là đất, đất là đại biểu cho vật chất. Nước là đại biểu cho hàm lượng nước ở trong người. Hỏa chính là hơi ấm. Khoa học ngày nay không gọi là nước và lửa mà gọi là nguồn điện, nước thì gọi là điện âm, hơi ấm thì gọi là điện dương. Cơ thể đích thực là mang hai nguồn điện âm và dương, vậy nên nó sẽ động. Thế nhưng cơ thể luôn luôn thay đổi. Trong chu kỳ thay đổi, những tế bào chết đi rồi những tế bào mới sinh ra, làm cho chúng ta già đi. Từng phút, từng giây cơ thể đang biến đổi già đi”**.

Nếu tâm không có bệnh mà thân có bệnh thì bệnh cũng nhỏ. Nhưng không ai dám nói: **“Tâm tôi có bệnh khổ nhưng thân không có bệnh khổ”**. Vì tâm làm chủ, tâm tạo tác, tâm dẫn đạo cho nên khi tâm có bệnh thì thân cũng sẽ có bệnh. Chúng ta tu hành phải cố giữ được tâm thanh tịnh. Điều này rất quan trọng! Chúng ta điều chỉnh từ nơi tâm, tâm được điều chỉnh tốt thì những thứ khác cũng sẽ được điều chỉnh tốt.

Hòa Thượng nói: **“Thân thể này là bốn đại hòa hợp nên nó tồn tại. Khi bốn đại không hòa hợp thì nó sẽ phân ly, hay gọi là chết”**. Cái chết vô cùng đau khổ như **“tứ mã phân thân”** (hay còn gọi là **“tứ mã phanh thân”**). Cái chết đau đớn cũng giống như một con rùa đang ở trong mai, người ta nắm đầu rùa, kéo rùa ra khỏi mai của nó khiến nó vô cùng thống khổ.

Sinh ra cũng vô cùng thống khổ cho nên mỗi đứa trẻ khi mới chào đời đều khóc thét. Đứa trẻ đang ở trong bào thai ấm áp, khi vừa tiếp xúc với không khí bên ngoài thì vô cùng đau đớn. Tay tôi mới bị phỏng, da non mới hình thành nên khi tiếp xúc với nước lạnh, hơi nóng đều rất rát buốt. Cảm giác của đứa trẻ khi mới vừa sinh ra cũng vậy. Con người ở thế gian có Sinh – Lão – Bệnh – Tử, chắc thật là khổ! Chúng ta đừng quên điều này mà chìm trong danh lợi. Nhà Phật có câu **“sinh tử bì lao”**. **“Bì lao”** là mệt nhọc. Từ vô lượng kiếp đến nay, chúng ta đã tiếp nối dòng sinh tử không biết bao nhiêu lần rồi nhưng chúng ta vẫn không tinh thức để dừng dòng sinh tử.

Bát khổ có: Sinh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử khổ, “ái biệt ly khổ”, “oán tăng hội khổ”, “cầu bất đắc khổ”, “ngũ ấm xí thạch khổ”. Trong năm ấm (sắc, thọ, tưởng, hành, thức), cái gì mạnh quá, nhiều quá thì làm cho chúng ta khổ. Khi tử biệt thì họ nói “*thà sinh ly chứ ai nỡ tử biệt*”, thà hai người ở xa nhau nhưng vẫn còn sống, như vậy còn hơn là phải chết. Khi sinh ly thì họ nói “*thà tử biệt chứ ai nỡ sinh ly*”, thà chết đi chứ biệt ly thế này còn khổ hơn là chết. Nhà Phật gọi đây là “*bát khổ*”. Tám cái khổ này là chắc thật! Tuy bát khổ được nhắc đi nhắc lại nhiều lần nhưng chúng ta vẫn quên. Những “*bả lợi danh*” làm cho chúng ta quên, giống như một đứa bé đang khóc nhưng khi được cho một cây kẹo thì nó không khóc nữa, nó cảm thấy thích vị ngọt. Chúng ta sống trong “*bát khổ*” nhưng chỉ cần có một chút lợi dưỡng, hưởng thụ một chút “*tài sắc danh thực thù*” thì chúng ta lại quên rằng tám cái khổ này đang ngày càng xiết chặt chúng ta.

Hòa Thượng nói: “**Cái chết còn khổ đau hơn rất nhiều lần so với bệnh khổ**”. Rất nhiều người bị bệnh khổ nằm một chỗ gần 20 năm, nhưng khi hỏi thì họ vẫn muốn sống chứ không muốn chết.

Hòa Thượng nói: “**Chúng ta học Phật, được tiếp nhận pháp có thể giúp chúng ta vãng sanh, không còn sinh tử. Đó chính là pháp niệm Phật. Người niệm Phật mà đạt được “nhất tâm bất loạn” hay “niệm Phật thành khối” thì khi lâm chung Phật đến tiếp dẫn, lập tức vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc, không bị khổ bởi cái chết, không bị bức bách của “tứ đại phân ly” mà tự tại ra đi**”.

Rất nhiều người không tin điều này nhưng đã có rất nhiều người tự tại ra đi. Hòa Thượng Hải Hiền đã chứng minh cho chúng ta thấy. Ngài tự tại ra đi, không bị cái khổ của “*tứ đại phân ly*”. Chúng ta không nỗ lực tu học, không chuyên tâm niệm Phật nhưng rất chuyên tâm truy cầu danh vọng lợi dưỡng, ngoài ra còn bị phân tâm bởi hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”.

Hòa Thượng nói đây là “**tự tác tự thọ**”, tự làm tự chịu. Hòa Thượng nói: “**Tài sắc danh thực thù, địa ngục ngũ điều căn**”. Năm thứ này là căn gốc của địa ngục, năm thứ này trói buộc con người. Có người nặng một thứ, có người nặng cả năm thứ. Có người không ham ăn, không ham ngủ nhưng ham tiền, còn đưa cọc tiền lên miệng để hôn. Có người không ham tiền, không ham ăn ngủ nhưng lại ham danh. Trước đây tôi cũng từng bị người ta nói: “*Ông này không ham tiền nhưng ham danh*”. Tôi cảm ơn họ đã chỉ ra bệnh để tôi cảnh giác, xem lại chính mình xem mình có ham danh không vì đôi khi chính mình không nhận ra. Người khác cố tìm ra sai phạm để chỉ cho chúng ta thì chúng ta phải tiếp nhận, cảnh giác đối với sai phạm. Đây là điều tốt cho người tu hành chúng ta.

Hòa Thượng muốn nhắc chúng ta: “**Chỉ có người niệm Phật tự tại vãng sanh là không có cái khổ của tứ đại phân ly**”. Điều này chúng ta phải đặc biệt chú ý! Họ sẽ không bị cái khổ như con rùa bị kéo ra khỏi mai rùa. Chúng ta cần thận suy nghĩ: Cái mai giống như da của con rùa, khi bị kéo ra khỏi mai rùa thì nó đau khổ vô cùng. Hòa Thượng nói: “**Người niệm Phật tự tại vãng sanh, khi lâm chung đi về Tây Phương Cực Lạc, không có cái khổ như con rùa bị kéo ra khỏi mai**”. Đó là lợi ích chân thật của người

niệm Phật, lợi ích chân thật của người hiểu rõ chân tướng, không bị cái khổ của “*chấp thân*”. Khi “*tứ đại phân ly*”, chúng ta còn cố gắng bám víu, nắm lấy, giành giật sự sống thì nỗi khổ đó sẽ càng gia tăng.

Tôi nhớ hình ảnh Ba của tôi vào ngày ông mất. Lúc đó ông nắm chặt lấy tay tôi, mắt tròn trũng, chịu đựng cái khổ của “*sinh ly tử biệt*”. Khi mất, Ba tôi mới 42 tuổi, còn một bầy con nhe nhóc. Ba tôi lập gia đình lúc 18 tuổi, mới 42 tuổi đã phải chết vì bệnh khổ. Trước khi mất, ông nắm chặt tay tôi vừa như gửi gắm, vừa như giãy giụa, níu kéo sự sống.

Hòa Thượng nói: “***Chỉ có người niệm Phật tự tại vãng sanh là không có cái khổ của tứ đại phân ly***”. Chúng ta biết thì phải nỗ lực, tan nhạt dần tất cả những chấp trước, dính mắc. Chúng ta phải cố gắng để sống như Hòa Thượng dạy: “***Tất cả những thứ ở thế gian, chúng ta chỉ có toàn quyền sử dụng chứ không có quyền sở hữu***”. Sở hữu là dính mắc, chấp trước, quyền luyến không rời xa. Chúng ta phải tự mình tập dần, không ai có thể giúp chúng ta. Cho dù niệm Phật tốt đến mức độ nào, mỗi ngày lạy Phật 500 lạy, niệm vài ngàn câu Phật hiệu, nhưng nếu không tập tan nhạt dần với thế gian thì lúc ra đi, ngoài cái khổ của “*tứ đại phân ly*” còn cái khổ của “*sinh ly tử biệt*”. Đây đúng là khổ chồng thêm khổ! Đây là cái khổ chắc thật, nếu không niệm Phật tự tại vãng sanh thì không ai tránh được!

Chúng ta phải có thái độ xem nhẹ, tan nhạt dần “*tài sắc danh thực thùy*”, nhưng tan nhạt không phải là vô tình. Chúng ta sống tận tâm tận lực, dốc hết trách nhiệm trong vai trò trách nhiệm của mình, khi ra đi thì nhẹ nhàng buông lỏng. Chúng ta phải có công phu hàng ngày, phải nhẹ dần đi “*tài sắc danh thực thùy*”. Chư Phật Bồ Tát, các bậc Tổ Sư Đại Đức cũng phải xử lý từ căn bản trong đời sống. Nếu chúng ta để đến lúc lâm chung mới xử lý thì không thể kịp.

Bài hôm nay, Hòa Thượng muốn nhắc chúng ta về cái khổ của sinh - lão - bệnh - tử: **Nỗi khổ của cái chết còn thống khổ hơn bệnh khổ. Nỗi thống khổ của tật bệnh còn khổ hơn sự già đi. Sự chuyển biến làm chúng ta già đi thì lại khổ hơn lúc chúng ta sinh ra. Tất cả đều là chắc thật!**

Nếu chúng ta không được nhắc nhở thì chúng ta sẽ quên, vừa có được một chút “*tài sắc danh thực thùy*” thì chúng ta lại quên. Có một ngôi nhà đẹp, có một chiếc xe sang, được ăn món ngon hay được một giấc ngủ đều có thể làm chúng ta quên đi, không còn cảnh giác. Chúng ta phải sử dụng “*tài, sắc, danh, thực, thùy*” để làm những việc lợi ích tha nhân, chúng ta phải điều khiển nó chứ không để nó sử dụng mình, điều khiển mình. Đây là cách giúp chúng ta tan nhạt, làm chủ “*tài, sắc, danh, thực, thùy*”. Vậy thì chúng ta mới không bị cái khổ của tử biệt, không phải chịu đựng những nỗi khổ trùng trùng.

Chúng ta đã học được pháp giúp chúng ta không bị “*tứ đại phân ly*”. Hòa thượng nói: “***Người niệm Phật tự tại vãng sanh, khi hơi thở vừa dứt thì đã đi thẳng về Tây Phương Cực Lạc***”. Muốn được vậy thì chúng ta phải thật sự dụng công! Hòa Thượng nói một câu mà dần dần tôi mới cảm nhận được: “***Chúng sanh tự tác tự thọ***”. Mỗi chúng ta tự làm tự chịu, chúng ta tự tạo ra nhân rồi phải tự nhận lấy quả đó, chứ không ai tạo ra cho chúng ta. Chúng ta tự tạo ra dòng sinh tử thì phải tiếp nối dòng sinh tử. Chúng ta hiểu

rồi thì phải dừng lại. Chúng ta chọn con đường “**vĩnh sanh**”. Vãng sanh chính là vĩnh sanh, không còn sinh tử. Chúng ta phải nỗ lực!

Bài học hôm nay, Hòa Thượng đã nhắc nhở cho chúng ta biết: Nỗi khổ của cái chết còn thống khổ hơn nhiều so với tật bệnh. Lúc “**tứ đại phân ly**”, thân thể đau đớn giống như bị “**tứ mã phân thân**”, bốn con ngựa phi về bốn phía. Cái khổ này bức bách và chắc thật! Chỉ có người tự tại ra đi mới có thể không có cái khổ này! Tài sản càng nhiều thì càng khiến cho chúng ta dính mắc. Hòa Thượng nói: “**Tất cả những thứ ở thế gian, chúng ta chỉ có toàn quyền sử dụng chứ không có quyền sở hữu. Quyền sở hữu là của người khác**”. Phật và Hòa Thượng đã ân cần dạy bảo. Chúng ta không làm thì tự mình chịu!

Chúng ta phải phát nguyện còn sống một ngày ở thế gian thì tận lực một ngày với thế gian, khi ra đi thì tự tại, đừng dính mắc, trả lại mọi thứ cho thế gian! Thế gian sẽ tự tốt. Tất cả hãy để cho Phật an bài! Chúng ta cứ tận tâm tận lực là được. Chúng ta tận tâm tận lực làm tròn bổn phận thì khi ra đi sẽ tự tại. Khi chúng ta đã đạt đến sự chân thành rồi thì tự nhiên sẽ có sự sắp xếp rất tốt. Hòa Thượng dạy chúng ta: “**Chuyển nghiệp lực thành nguyện lực**”. Phải nghĩ rằng những khổ đau ở thế gian là Phật đang giúp chúng ta rèn luyện bản thân.

Trong “*Kinh A Di Đà*”, Phật nói: “**Đâu phải phước đức nhân duyên ít mà về được nước kia**”. Chúng ta ít phước, chưa đủ phước thì bây giờ chúng ta có cơ hội tạo phước. Trong Kinh Phật cũng nói: “**Nghiệp tận, tình không, ta về nơi ấy**”. Chúng ta nghiệp hết, không còn tình chấp thì mới tự tại vãng sanh được. Tất cả đều là bài học cho mỗi chúng ta. Nếu không có sự cảnh giác, không có sự nỗ lực thì khi ra đi, “**tứ đại phân ly**” rồi “**sinh ly tử biệt**”, chúng ta sẽ vô cùng thống khổ. Chúng ta tưởng là “**chết thì chết**” nhưng nếu không chánh niệm thì chúng ta sẽ phải trải qua sự thống khổ của “**tứ đại phân ly**”.

Nhiều người niệm Phật nhiều năm, trải qua ngày tháng an ổn, không có sự cảnh giác cao độ để chính mình nỗ lực hơn, đến khi gặp việc, già nua, bệnh khổ, cái chết đến thì tự nhiên họ lại gặp khó. Dịch bệnh đang diễn ra khắp nơi nhưng người ta vẫn không phản tỉnh. Nhiều người vẫn tranh thủ để trục lợi cho bản thân, để hưởng thụ “**năm dục sáu trần**”. Mọi người hãy thử sống đời sống an nhiên tự tại, ví dụ tự trồng rau sạch để cung cấp cho cuộc sống. Chúng ta không phải tranh giành, không làm những việc tạo nhân xấu để rồi lại tiếp nối dòng sinh tử!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!